

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně **obce Mlečice**, se sídlem Mlečice 11, 338 08 Zbiroh, zastoupené JUDr. Antonínem Dejmkem, advokátem se sídlem Denisovo nábřeží 6, 301 49 Plzeň, proti žalovanému **Zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu v Plzni**, se sídlem Radobyčická 12, 301 00 Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2010, č. j. ZKI-O-34/210/2010, za účasti osob zúčastněných na řízení 1) **J. B.**, zastoupeného JUDr. Irenou Smítkovou, advokátkou se sídlem Střelecká 26, 261 01 Příbram, 2) **J. P.**, 3) **P. T.**, 4) **V. H.**, 5) **V. R.**, a 6) **M. Z.**, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2011, č. j. 57 A 73/2010 - 77,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2011, č. j. 57 A 73/2010 - 77, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně (obec Mlečice) se u Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj, katastrálního pracoviště Rokycany (dále jen „katastrální úřad“), domáhala opravy chyby v katastrálním operátu, která vznikla zřejmým omylem při vedení a obnově katastru [§ 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon)]. Chyba se měla týkat pozemkových parcel vedených v bývalém pozemkovém katastru pod č. 1467, 1470, 1471/1, 1472, 1473 a 1474 v katastrálním území Mlečice. Podle tvrzení žalobkyně byly části těchto nemovitostí specifikované na základě oddělovacího geometrického plánu v roce 1960 vykoupěny Investorským úřadem Okresního národního výboru Rokycany a následně dne 28. 7. 1960 byla správa tohoto majetku tzv. administrativními dohodami převedena na Místní národní výbor Mlečice, jehož je

žalobkyně právní nástupkyní. Na předmětných vykoupených pozemcích byla poté zbudována základní škola, družina a sportoviště.

[2] V roce 2006 proběhla v katastrálním území Mlečice obnova katastrálního operátu novým mapováním. Na jejím základě byla dříve vykoupeným částem pozemkových parcel a stavebním parcelám později vzniklým přidělena nová parcelní čísla a vlastnické právo k těmto nemovitostem bylo zapsáno ve prospěch původních vlastníků, resp. jejich právních nástupců (osoby zúčastněné na řízení). Tento postup katastrálního úřadu považuje žalobkyně za vadný, neboť pozemky byly v roce 1960 prodány státu, který je později převedl žalobkyni. Ustanovení § 5 odst. 7 katastrálního zákona zakazuje, aby revize údajů katastru, oprava chyb v katastrálním operátu nebo obnova katastrálního operátu se jakkoliv dotkla právních vztahů evidovaných v katastru nemovitostí, pokud jejich změna není doložena listinou. Žalobkyně proto požadovala, aby byla zapsána jako vlastník předmětných pozemkových a stavebních parcel.

[3] Katastrální úřad opravu chyby neprovedl a ani v následujícím správním řízení nevyhověl nesouhlasu žalobkyně s neprovedením opravy chyby (rozhodnutí ze dne 19. 4. 2010, č. j. OR-57/2010-408). Podle katastrálního úřadu je totiž právo vlastnické původních vlastníků či jejich právních nástupců k jednotlivým parcelám doloženo nepřetržitou řadou listin (kupních a darovacích smluv, rozhodnutí o dědictví). Žalobkyně nebyla nikdy jako vlastník těchto nemovitostí zapsána a současně nepředložila žádné listiny, které by její vlastnické právo prokazovaly. Těmito listinami nemohou být administrativní dohody, ale pouze kupní smlouvy údajně uzavřené mezi vlastníky pozemků a Investorským úřadem Okresního národního výboru Rokycany. Takové smlouvy se přitom katastrálnímu úřadu nepodařilo dohledat ani u Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ani ve Státním oblastním archivu v Plzni. Jelikož se tedy podle katastrálního úřadu nejedná o chybu v katastrálním operátu, nemohla být tato ani opravena. K dosažení změny zápisu vlastnického práva odkázal katastrální úřad žalobkyni na dohodu se stávajícími vlastníky nebo na podání žaloby na určení vlastnického práva. K odvolání žalobkyně žalovaný změnil prvostupňové rozhodnutí v části, která je pro projednávanou věc nepodstatná, a ve zbytku rozhodnutí katastrálního úřadu potvrdil (rozhodnutí ze dne 2. 7. 2010, č. j. ZKI-O-34/210/2010).

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Plzni; krajský soud následně bez ústního jednání napadené rozhodnutí žalovaného zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Podle soudu žalobkyně ve svém návrhu vymezila dvě skupiny chyb. První měla vzniknout v minulosti (před rokem 2006) tím, že nebyly řádně evidovány vykoupené části parcel a geometrické plány scelující pozemky při výstavbách a kolaudacích školských zařízení. Druhá skupina chyb vznikla v roce 2006 v souvislosti s obnovou katastrálního operátu novým mapováním, při kterém byli jako vlastníci částí dříve oddělených pozemkových parcel zapsáni ti, kteří tyto pozemky dříve prodali státu, a ten je převedl žalobkyni. Na místo toho, aby správní orgány odkazem na konkrétní skutkové okolnosti a konkrétní zákonná ustanovení odůvodnily svůj postup před rokem 2006 a v roce 2006, zabývaly se tím, kdo je či není podle jejich názoru vlastníkem či spoluvlastníkem pozemků, které vznikly zásahem v roce 2006. Otázka vlastnictví však podle soudu nebyla skutečným předmětem řízení o opravě chybných údajů

katastru. Rozhodným bylo pouze to, zda chybou katastrálního úřadu či jeho předchůdce v roce 2006 nedošlo k zápisu vlastnického práva žalobkyně či jejích předchůdců k předmětným pozemkům do katastru nemovitostí, a to, zda a na základě jakých konkrétních ustanovení zákona byl katastrální úřad oprávněn v roce 2006 ze stávajících předmětných pozemků vytvořit pozemky nové a k nim přiřadit nové vlastníky. V odůvodnění napadeného rozhodnutí tak v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zcela chybějí skutková zjištění a skutkové a právní závěry ke skutečnostem rozhodným pro řízení podle § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, resp. skýtající skutečnou oporu závěru žalovaného, že se v daném případě nejednalo o chybu.

II. Kasační stížnost žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný včasnou kasační stížnost. V ní uvedl, že svým povinnostem podle § 68 odst. 3 správního řádu dostal a rovněž nevybočil z charakteristiky zřejmého omylu, jak jej ve svém rozsudku popsal krajský soud. Na základě podání žalobkyně na opravu chyby, která měla spočívat v údajně chybném zápisu vlastnického práva k nemovitostem, prošetřil, zda je vlastnické právo evidováno v souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Žalovaný posoudil jednotlivé listiny od zápisu v pozemkových knihách přes období evidence nemovitostí podle zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, až do současné doby s tím, že v roce 2006 proběhla obnova operátu novým mapováním. V rámci obnovy byly do souboru geodetických informací doplněny parcely do té doby vedené ve zjednodušené evidenci původem z pozemkového katastru, avšak nedošlo ke změnám zápisu vlastnického práva. Nově očíslované pozemky po obnově operátu byly zapsány v souladu s nabývacími listinami ve prospěch stávajících vlastníků (stejných jako před obnovou, nikoliv nových, jak tvrdí soud). Jelikož tedy žalovaný a před ním katastrální úřad dospěli k závěru, že stav zápisů listinám odpovídá, zkonstatovali, že vlastnické právo k předmětným nemovitostem je v katastru nemovitostí evidováno správně a nikdy nebylo evidováno ve prospěch žalobkyně, jak ve svém návrhu uváděla. Nebyl tedy prokázán zřejmý omyl ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona.

[6] Všechny tyto skutečnosti jsou patrné z rozhodnutí obou správních orgánů i ze spisové dokumentace. Správní orgány ve svých rozhodnutích taktéž neopomněly reagovat na námitky žalobkyně. Žalovaný se proto domnívá, že odůvodnil jak soudem zmiňovanou „pasivitu“ před rokem 2006 (tj. že nezapsal do katastru nemovitostí žalobkyni jako vlastníka dotčených nemovitostí, neboť nebyla předložena tomu odpovídající listina), tak rovněž svou „aktivitu“ po roce 2006, kdy v lokalitě probíhala obnova operátu novým mapováním, jejíž důsledky správní orgány ve svých rozhodnutích popsaly a zdůvodnily. Pokud by měl katastrální úřad k dispozici listinu svědčící vlastnickému právu žalobkyně, zcela nepochybně by zápis jejího vlastnického práva provedl. Závěr soudu, že se správní orgány nezabývaly skutečnostmi podstatnými pro opravu chyby podle § 8 katastrálního zákona, je tedy lichý.

[7] K tvrzení soudu, že se správní orgány nesprávně zabývaly tím, kdo je či není podle jejich názoru vlastníkem či spoluvlastníkem předmětných pozemků, žalovaný uvedl, že se touto otázkou nezabývaly, neboť o vlastnictví nerozhodují a tato otázka nemůže být ani předmětem řízení o opravě chyby. Správní orgány se zabývaly pouze tím, kdo bude jako

vlastník na základě listin uložených ve sbírce v katastru nemovitostí evidován. Pokud správní orgány užívají v textu formulaci „vlastnické právo k pozemku vztahující se k určitým osobám“, mají vždy na mysli nikoliv samotnou existenci vlastnického práva, ale jeho zápis podle listin, které jsou v katastru nemovitostí založeny.

[8] Žalovaný dále považuje rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný, neboť soud v odůvodnění pominul argumentaci žalovaného a z jeho závěrů není zřejmé, proč považoval námitky stěžovatele vůči vyjádření žalobkyně za liché, mylné či vyvrácené a skutečnosti jím přdestírané za nerozhodné a nesprávné, a naopak akceptoval kusé vývody žalobkyně.

[9] Rozsudek krajského soudu tak podle žalovaného postrádá dostatek důvodů a především neobsahuje jednoznačné právní závěry, podle nichž by bylo zřejmé, jak má žalovaný postupovat. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] V doplnění kasační stížnosti pak žalovaný požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nenahraditelnou újmu spatřuje v tom, že do skončení řízení o kasační stížnosti lze pochybovat zákonnosti postupu správních orgánů. Nebyl-li by kasační stížnosti odkladný účinek přiznán, musel by žalovaný v souladu s § 71 odst. 1 správního řádu rozhodnout bez ohledu na to, jak bude o podané kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem rozhodnuto. Žalovaný se tak může dostat do složité situace, kdy vydá rozhodnutí, které nebude korespondovat s právním názorem Nejvyššího správního soudu a jehož náprava bude znamenat další náklady vynaložené ze státního rozpočtu. Nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by se navíc mohlo nepřiměřeným způsobem dotknout nabytých práv třetích osob (zapsaných vlastníků nemovitostí).

III. Vyjádření žalobkyně a osob zúčastněných na řízení

[11] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti označila argumentaci žalovaného ve vztahu k nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku za nesprávnou a účelovou, pomíjející „druhou část zákonné podmínky přípustnosti kasační stížnosti“ spočívající v nezákonnosti rozsudku krajského soudu. Žalovaný ani netvrdí, že by postupem soudu došlo k vynesení nezákonného rozhodnutí a ani neuvádí, v čem by měla být nezákonnost spatřována.

[12] Za nesprávný považuje názor žalovaného, že opravit chybu v katastrálním operátu lze jen v případě, kdy stav právních vztahů odporuje obsahu listin, které má katastrální úřad ve své sbírce. Podle žalobkyně je tento názor v rozporu s § 7 katastrálního zákona, podle něž má katastrální úřad revidovat katastrální operát tak, aby zapsané údaje byly v souladu se skutečným stavem, nikoliv v souladu s listinami. Žalobkyně tvrdí, že byla již v minulosti její vlastnická práva k pozemkům do evidence nemovitostí zapsána geodézií, s. p., a je proto povinností žalovaného jako právního nástupce geodézie, s. p., dohledat tyto listiny. Dále žalobkyně poukazuje na § 5 odst. 7 katastrálního zákona, který zakazuje provádět zápisy změn vlastnických práv k nemovitostem, pokud tento zápis není doložen listinou splňující zákonné podmínky. Pokud tak katastrální úřad učinil, šlo z jeho strany o zřejmý omyl.

[13] Podle žalobkyně není smyslem a předmětem soudního řízení vysvětlovat žalovanému, proč a v čem je jeho argumentace mylná, a nečiní to rozsudek soudu nepřezkoumatelným. Ostatně žalovaný jako vrcholný orgán na úseku státní správy by neměl vyžadovat od soudu poučení o zákonu, když i pro občany platí zásada, že neznalost práva neomlouvá.

[14] Názor žalovaného, že správní orgány při revizi a zápisu změn vlastnických vztahů do operátu nezjišťují, kdo je vlastníkem, a proto v řízení o opravě chyby se tato skutečnost nemá přezkoumávat, je nejen mylný, ale je i v rozporu se samotnou podstatou vzniku státní evidence vlastníků nemovitostí, i s § 7 katastrálního zákona. Změnou zápisů vlastnických práv k nemovitostem na základě výsledků zjištěných katastrálním úřadem při obnově a revizi operátu došlo nepochybně k mylnému zápisu změn právních vztahů bez příslušné listiny. Tento omyl nelze odstranit jinými prostředky než postupem podle § 8 katastrálního zákona.

[15] Žalobkyně se dále táže, zda by žalovaný obhajoval postup katastrálního úřadu také v případě, že by mělo dojít k výmazu vlastnických práv hlavního města Prahy k pozemkům zastavěným sochou Sv. Václava nebo stanicí metra na Václavském náměstí v Praze, a to jen proto, že by ve své sbírce listin nedohledal po svém předchůdci (Geodézii, s. p.) potřebné listiny o převodu pozemků a stavby na hlavní město Prahu. Závěrem konstatovala, že vlastní podstata této věci spočívá nejen v mylném výmazu vlastnických práv z evidence vlastníků a zápisu vlastnických práv potomků původních vlastníků, ale i v tom, že postupem katastrálního úřadu došlo k faktickému protiústavnímu vyvlastnění žalobkyně, a to bez zákonné náhrady.

[16] Z uvedených důvodů žalobkyně navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a přiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení.

[17] Osoby zúčastněné na řízení se v poskytnuté lhůtě ke kasační stížnosti nevyjádřily.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřípustnost. Námitka žalobkyně, že kasační stížnost je nepřípustná, jelikož chybí podmínka spočívající v tvrzené nezákonnosti rozsudku krajského soudu, je lichá: otázka nezákonnosti napadeného rozsudku je otázkou důvodnosti kasační stížnosti, nikoliv podmínkou její přípustnosti. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost je důvodná.

[20] Nejvyšší správní soud neuznal za důvodnou námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu založenou na tom, že se krajský soud nevypořádal s vyjádřením

žalovaného k žalobě a s argumenty v něm obsaženými. Krajský soud je totiž povinen v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí správního orgánu pojednat vyčerpávajícím způsobem o všech námitkách uplatněných žalobkyní v žalobě (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS, a ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, nebo z poslední doby rozsudek ze dne 8. 12. 2009, č. j. 8 Afs 73/2007 - 111). Povinnost důkladného odůvodnění se však nevztahuje na námitky a argumentaci žalovaného správního orgánu případně osob zúčastněných na řízení. Krajský soud je oprávněn čerpat z takových vyjádření poznatky a inspiraci pro své rozhodnutí, případně též takové námitky vyvracet nebo se s nimi ztotožňovat, je-li to v konkrétním případě vhodné. Pokud se však opomene s některými nebo se všemi námitkami žalovaného či osob zúčastněných na řízení vypořádat, není tento fakt sám o sobě důvodem pro zrušení rozhodnutí krajského soudu jako nepřezkoumatelného. Ani v projednávaném případě zdejší soud neshledal, že by krajský soud v tomto směru nějak pochybil. To tím spíše, že žalovaný ve svém vyjádření v podstatě opakoval vše, co již bylo řečeno v rámci správního řízení (v obou rozhodnutích správních orgánů) a nepředložil žádnou argumentaci nebo důkazní materiál, který by náhled na projednávanou věc podstatným způsobem změnil.

[21] Žalovaný v kasační stížnosti dále brojil proti nesrozumitelnosti napadeného rozsudku a proti názoru krajského soudu, že napadené rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Krajský soud tento závěr založil na úvaze, že správní orgány místo aby odůvodnily svůj postup před rokem 2006 a v roce 2006, zabývaly se tím, kdo je či není podle jejich názoru vlastníkem či spoluvlastníkem dotčených pozemků. Otázka vlastnictví však podle soudu nebyla skutečným předmětem řízení o opravě chybných údajů katastru. Tento závěr krajského soudu je chybný.

[22] Lze sice souhlasit s tím, že žalobkyně brojila jak proti pasivitě katastrálního úřadu před rokem 2006, tak proti jeho aktivitě v roce 2006, nicméně podstatou této pasivity či aktivity byl právě zápis vlastnického práva pro dotčené pozemky. Není tudíž pravdou, že otázka vlastnictví nebyla předmětem řízení o opravě chyby v katastrálním operátu. Právě naopak - a žalobkyně to ostatně ve svých podáních ve správním řízení i v žalobě a vyjádření ke kasační stížnosti potvrzuje - za chybu v katastrálním operátu byl označen právě údajně mylný zápis vlastnického práva k předmětným nemovitostem. Jestliže tedy krajský soud ukládá žalovanému, aby se zabýval postupem katastrálního úřadu před rokem 2006 a v tomto roce v souvislosti s podaným návrhem na opravu chyby a uvedl k tomu své skutkové a právní závěry, požaduje po něm, aby prověřil možnost mylného zápisu vlastnického práva ve prospěch stávajících vlastníků. Vytýká-li krajský soud správním orgánům, že se určitou věcí nezabývaly (mylným zápisem vlastnického práva) a současně tvrdí, že předmětem správního řízení tato věc vůbec nebyla, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.

[23] Krajský soud navíc po správních orgánech požaduje něco, co již dávno učinily a své závěry vetkly do poměrně rozsáhlých odůvodnění svých rozhodnutí. Otázky, zda chybou katastrálního úřadu či jeho předchůdce (vzniklou zřejmým omylem) před rokem 2006 nedošlo k zápisu vlastnického práva žalobkyně, resp. jejích předchůdců, k předmětným pozemkům do katastru nemovitostí a zda chybou katastrálního úřadu (vzniklou zřejmým omylem) byly k těmto pozemkům v roce 2006 přiřazeni noví vlastníci,

správní orgány ve svých rozhodnutích řešily a na základě uložených listin dospěly k závěru, že nikoliv. Nejvyšší správní soud k tomu odkazuje na § 52 odst. 2 vyhlášky č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (katastrální vyhláška), který upravuje postup katastrálních úřadů v řízení o opravě chyby katastrálního operátu. Tvrdí-li krajský soud, že tyto otázky řešeny nebyly, nemá jeho postoj oporu ve spisovém materiálu.

[24] Důsledkem krajským soudem použité argumentace je situace, v níž není zřejmé, jak má žalovaný správní orgán v následném řízení postupovat. V této souvislosti není možné ztotožnit se se stanoviskem žalobkyně, že není smyslem a předmětem soudního řízení vysvětlovat žalovanému, proč a v čem je jeho argumentace mylná. Naopak má-li se žalovaný řídit právním názorem krajského soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), musí mu být zjevné, v čem v předchozím správním řízení pochybil a jak může své chyby případně napravit. Bez takového odůvodnění postrádá zrušující rozsudek krajského soudu smysl. Nelze-li z rozsudku jednoznačně dovodit, jakým právním názorem je správní orgán po zrušení svého rozhodnutí vázán a jak má v dalším řízení postupovat, je takový rozsudek nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2010, č. j. 3 Ads 80/2009 - 132, dostupný na www.nssoud.cz).

[25] Vytýká-li krajský soud správním orgánům, že se nezabývaly otázkou “vytvoření nových pozemků“ v roce 2006, nemá ani zde jeho postoj oporu ve správních rozhodnutích. Žalovaný i katastrální úřad ve svých rozhodnutích vysvětlili, že tato skutečnost byla důsledkem obnovy katastrálního operátu novým mapováním v roce 2006, avšak neměla žádný vliv na zápis vlastnického práva k uvedeným pozemkům (zůstali zapsaní stejní vlastníci jako před obnovou). K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na § 13 – 17 katastrálního zákona a na § 54 – 62 katastrální vyhlášky, které podrobně upravují proces obnovy katastrálního operátu novým mapováním včetně podkladů obnoveného souboru geodetických informací, možnosti přechíslování parcel a procesu podání námitek proti obsahu obnoveného operátu. Jestliže by krajskému soudu k posouzení této otázky nepostačoval správní spis vedený ve věci opravy chyby katastrálního operátu, správní rozhodnutí a citovaná právní úprava, nic mu nebrání, aby si od žalovaného vyžádal příslušné spisy vztahující se k obnově katastrálního operátu a dotčeným nemovitostem. Zdejší soud podotýká, že žalobkyně v žalobě i v rámci správního řízení zaměřuje revizi údajů katastru s obnovou katastrálního operátu, ačkoliv v projednávaném případě byl využit pouze druhý z obou institutů. Z tohoto pohledu je jakákoliv argumentace žalobkyně založená na tvrzeném porušení § 7 katastrálního zákona zcela mimoběžná s předmětem řízení.

[26] Nejvyšší správní soud považuje závěrem za nutné zdůraznit, že katastrální úřady nejsou oprávněny rozhodovat o tom, kdo je vlastníkem té které evidované nemovitosti a nemohou odstraňovat spory týkající se vlastnického práva, a to ani v rámci řízení o opravě chyby v katastrálním operátu (srov. rozsudek ze dne 5. 6. 2008, č. j. 9 As 12/2008 - 182, dostupný na www.nssoud.cz). Jak konstatoval Ústavní soud v nálezu pléna ze dne 9. 10. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 34/97 (dostupném na <http://nalus.usoud.cz>), „[z]avedením nových metod při vedení katastru nemovitostí (např. digitalizace souboru písemných informací)

lze odhalit duplicity, příp. také triplicity v listinách svědčících o vlastnickém právu různých subjektů ke stejným částem zemského povrchu. Katastrální úřady jsou vedeny snahou odstraňovat tyto nežádoucí jevy, nemají však dostatek právních prostředků k jejich řešení. Proto se mohou omezit na doporučení různým subjektům, aby sporné vlastnictví řešily buď mimosoudně (uznáním vlastnického práva) či žalobou na určení vlastnictví.“ Samotný institut opravy chyby v katastrálním operátu pak „slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin; není prostředkem k rozhodování o správnosti zápisu věcného práva k nemovitostem a opravou chyb v katastrálním operátu se tak nemění právní vztahy k nemovitostem. (...) Rozhodováním v řízení o opravě chyb v katastrálním operátu se řeší pouze otázka, kdo bude evidován jako vlastník určitých nemovitostí v katastru. Rozhodnutí z takového řízení vzešlé tak nemá hmotněprávní, nýbrž jen evidenční účinky (...), a nezasahuje se jím do soukromoprávních vztahů.“ (srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 15. 6. 2005, č. j. Konf 90/2004 - 12, č. 695/2005 Sb. NSS).

[27] Z jednotlivých podání žalobkyně a z jejího postupu ve správním i soudním řízení je zjevné, že si shora uvedených principů není plně vědoma. Samotným zápisem původních vlastníků předmětných nemovitostí do katastru nemovitostí po obnově katastrálního operátu nemohlo dojít ke změně (přechodu, převodu) vlastnického práva: pro takový zápis totiž musí existovat podklad, který je pro katastrální úřad určující (soukromoprávní nebo veřejnoprávní listina). Ať už tedy k chybě v katastrálním operátu v důsledku zřejmého omylu došlo či nikoli (to je nyní na posouzení krajského soudu), nemůže Nejvyšší správní soud sdílet rozhořčení žalobkyně obsažené ve vyjádření kasační stížnosti, totiž že se na ní katastrální úřad dopustil vyvlastnění, a to bez náhrady. Takové tvrzení, neexistuje-li pro něj podklad ve formě listiny, nedává žádný smysl.

V. Závěr a náklady řízení

[28] Jelikož Nejvyšší správní soud na základě shora předešlé argumentace shledal, že rozsudek Krajského soudu v Plzni trpí nesrozumitelností, zrušil jej podle § 110 odst. 1 s. ř. s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu jako celek včetně kasační stížností výslovně nenapadeného výroku III. o náhradě nákladů řízení zúčastněných osob, který by sám o sobě nemohl obstát (§ 109 odst. 2 s. ř. s.). V novém řízení je krajský soud vázán shora uvedeným právním názorem, tj. v rámci žalobních bodů sám posoudí, zda byly naplněny zákonné podmínky pro opravu chyby v katastrálním operátu spočívající v tvrzeném mylném zápisu vlastnického práva k předmětným pozemkům.

[29] Jelikož Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti bezprostředně po předložení věci krajským soudem, nezabýval se pro bezpředmětnost návrhem žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[30] V novém řízení rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. listopadu 2011

JUDr. Marie Žiřková
předsedkyně senátu